T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ • SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

AKADEMİK REHBER KİTAP VE YAPAY ZEKA BİLGİ TABANI (2026 GÜNCEL MEVZUAT)

DOKTORA VE DOKTORA SONRASI (POST-DOC) SÜREÇLER KILAVUZU

Başvuru, Ders, Yeterlik, Tez İzleme (TİK), Yayın Şartları ve Savunma Süreçleri
YÖK, TÜBİTAK, MEB, DİB ve TDV/İSAM Burs, Kadro ve Post-Doc Araştırma İmkanları
Uluslararası Misafir Araştırmacı (Visiting Scholar) Saha Deneyimleri

KILAVUZUN KULLANIM AMACI VE PUKÖ ENTEGRASYONU

1. Kurumsal Web Rehberi: DEÜ İlahiyat Fakültesi Doktora sayfası (ilahiyat.deu.edu.tr/tr/doktora/) ziyaretçileri için uçtan uca başvuru, eğitim ve mezuniyet el kitabı. (DEÜ İlahiyat Doktora)

2. Yapay Zeka (AI) Bilgi Kaynağı: NotebookLM ve web asistanı entegrasyonunda öğrenci ve akademisyen sorularına sıfır halüsinasyonla yanıt üretecek yapılandırılmış mevzuat veri tabanı.

3. Kariyer ve Post-Doc Pusulası: TÜBİTAK (2211, 2214-A, 2218, 2219), YÖK (100/2000, DOSAP, GEP, AKAP), MEB (7528 ÖMK, 1416 YLSY), DİB ve İSAM destekleri için güncel başvuru kılavuzu.

Doküman Bilgisi	Detay ve Kapsam
İlgili Birimler	Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi & Sosyal Bilimler Enstitüsü sbe.deu.edu.tr
Dayanak Mevzuat	7 Ekim 2026 tarihli ve 33393 sayılı RG DEÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ogrenci.deu.edu.tr
Kapsanan Kurumlar	DEÜ, YÖK, ÜAK, TÜBİTAK BİDEB/ARDEB, MEB, Diyanet İşleri Başkanlığı, TDV / İSAM
Hazırlama & Tasarım	PUKÖ Kalite Geliştirme Planı Kapsamında Hazırlanmıştır | designed by hmdysn & openai
Güncelleme Dönemi	Kasım 2026 (2025–2026 ve 2026–2027 Akademik Yılı Güncel Çağrı Verileri)

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ VE GENEL ÇERÇEVE 3
1.1. Kılavuzun Amacı, Kapsamı ve Hukuki Dayanakları 3
1.2. DEÜ İlahiyat Fakültesinde Doktora Eğitimi Vizyonu ve Anabilim Dalları 3
2. DOKTORA PROGRAMINA BAŞVURU VE KABUL SÜREÇLERİ 4
2.1. Başvuru Şartları (ALES, YDS/YÖKDİL ve Mezuniyet Kriterleri) 4
2.2. Yatay Geçiş, Özel Öğrenci ve Bilimsel Hazırlık Kabul Şartları 5
2.3. Yabancı Uyruklu Öğrenci Başvuru Süreçleri 5
2.4. Bilim Sınavı (Yazılı/Sözlü) ve Başarı Puanı Hesaplama Yöntemi 6
2.5. Kesin Kayıt Belgeleri ve Tez Danışmanı Atama Süreci 6
3. DOKTORA DERS DÖNEMİ VE ULUSLARARASI HAREKETLİLİK 7
3.1. Ders Alma, Kredi Yükü ve AKTS Dağılımı 7
3.2. Seminer Dersi, Uzmanlık Alan Dersi ve Bilimsel Araştırma Etiği Şartı 7
3.3. Uluslararası Değişim Programları (Erasmus+, Mevlana ve İkili Anlaşmalar) 8
3.4. Devam Zorunluluğu, Ders Başarı Notları ve Ders Ekleme/Bırakma 8
3.5. Ders Dönemi Azami Öğrenim Süreleri 9
4. YETERLİK SINAVI, TEZ İZLEME (TİK) VE TEZ SAVUNMA SÜRECİ 9
4.1. Doktora Yeterlik Sınavı (Şartlar, Jüri, Yazılı ve Sözlü Aşamalar) 9
4.2. Tez İzleme Komitesi (TİK) Kurulması ve Tez Önerisi Savunması 10
4.3. Tez Hazırlama, Altı Aylık TİK Raporları ve Yazım Kuralları 10
4.4. Mezuniyet Yayın Şartı, İntihal Raporu ve Tez Savunma Sınavı 10
4.5. Mezuniyet, Doktora Unvanı (Ph.D.) ve Genel Azami Süreler (8-12 Yarıyıl) 11
5. DOKTORA SÜRECİNDE AKADEMİK KADRO VE BURS İMKANLARI 12
5.1. Akademik Kadro İmkanları (50/d - 33/a Araştırma Görevliliği ve Proje Asistanlığı) 12
5.2. Ulusal Burs ve Destek Programları (YÖK 100/2000, TÜBİTAK 2211, 2214-A, TDV ve İSAM) 13
6. DOKTORA SONRASI (POST-DOC) İMKANLAR VE AKADEMİK/MESLEKİ KARİYER 14
6.1. Post-Doc (Doktora Sonrası Araştırma) Nedir? Visiting Scholar ile Farkları 14
6.2. TÜBİTAK Post-Doc Burs Programları (2218 Yurt İçi ve 2219 Yurt Dışı) 15
6.3. YÖK Uluslararası Araştırma Programları (YÖK-DOSAP, GEP ve AKAP) 16
6.4. Doktora Sonrası Akademik Kadro Süreçleri (Dr. Öğr. Üyesi ve ÜAK Doçentlik) 16
6.5. Kamu Kurumlarında Kariyer (Diyanet İşleri Başkanlığı, MEB ÖMK & 1416 YLSY, Araştırma Merkezleri) 17
7. SIKÇA SORULAN SORULAR (SSS — YAPAY ZEKA BİLGİ TABANI MODÜLÜ) 18
8. SAHA TECRÜBELERİ: YURT İÇİ VE YURT DIŞI POST-DOC DENEYİM PAYLAŞIMLARI 19
8.1. Kabul (Davet) Mektubu Alma Stratejileri ve İlk E-Posta Şablonu 20
8.2. TÜBİTAK 2219 ve YÖK-DOSAP Başvurularında Kritik Noktalar (QS/THE, FWCI/CNCI) 20
8.3. Yurt Dışında Konaklama, Bütçe Yönetimi, Dönüş Raporlaması ve Mecburi Hizmet 21
8.4. Yurt Dışında Konaklama, Bütçe Yönetimi, Dönüş Raporlaması ve Mecburi Hizmet 22

1. GİRİŞ VE GENEL ÇERÇEVE

1.1. Kılavuzun Amacı, Kapsamı ve Hukuki Dayanakları

Bu kılavuz; Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) İlahiyat Fakültesi bünyesinde yürütülen doktora programlarına başvuru, kabul, ders, yeterlik, tez izleme ve mezuniyet süreçleri ile doktora sonrasında Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) ve Türkiye Diyanet Vakfı (TDV / İSAM) tarafından sunulan araştırma, burs ve kariyer imkanlarını tek bir çatı altında toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Fakültemizin Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al (PUKÖ) kalite döngüsü kapsamında tasarlanan bu rehber; hem aday ve kayıtlı öğrenciler için resmi başvuru el kitabı hem de fakülte web sayfasına entegre edilecek yapay zeka (AI) bilgi asistanının temel bilgi kaynağı (knowledge base) niteliğindedir (Kaynak: DEÜ Lisansüstü Yönetmeliği; DEÜ İlahiyat Doktora).

Kılavuzda yer alan tüm akademik ve idari kurallar; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 20 Nisan 2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği, 7 Ekim 2026 tarihli ve 33393 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Dokuz Eylül Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ve DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü (SBE) Uygulama Esasları hükümlerine dayanmaktadır (Kaynak: DEÜ SBE Uygulama Esasları; DEÜ SBE Mevzuat).

1.2. DEÜ İlahiyat Fakültesinde Doktora Eğitimi Vizyonu ve Anabilim Dalları

Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, İslami ilimler geleneğinin klasik birikimini çağdaş sosyal ve beşeri bilim metodolojisiyle buluşturan, bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri derinlikli bir bakış açısıyla irdeleme ve özgün sentezlere ulaşma yetkinliğine sahip bilim doktorları (Ph.D.) yetiştirmeyi hedefler. Fakültemizde doktora eğitimi, DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde üç ana bilim dalında ve İlahiyat alanı ile ilişkili disiplinlerarası programlarda yürütülmektedir (Kaynak: DEÜ İlahiyat Doktora Programları; DEÜ SBE Programları).

Anabilim Dalı / Program	Temel Bilim Dalları ve Araştırma Alanları	Bağlı Enstitü ve Bilgi Paketi
Temel İslam Bilimleri Doktora Programı	Tefsir, Hadis, İslam Hukuku, Kelam, İslam Mezhepleri Tarihi, Tasavvuf, Arap Dili ve Belagati, Kur'an-ı Kerim Okuma ve Kıraat İlmi	DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü ilahiyat.deu.edu.tr
Felsefe ve Din Bilimleri Doktora Programı	İslam Felsefesi, Din Felsefesi, Felsefe Tarihi, Mantık, Din Sosyolojisi, Din Psikolojisi, Din Eğitimi, Dinler Tarihi	DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü sbe.deu.edu.tr
İslam Tarihi ve Sanatları Doktora Programı	İslam Tarihi, Türk-İslam Edebiyatı, Türk-İslam Sanatları Tarihi, Türk Din Musikisi	DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü ilahiyat.deu.edu.tr

Anabilim Dalı / Program	Temel Bilim Dalları ve Araştırma Alanları	Bağlı Enstitü ve Bilgi Paketi
Disiplinlerarası Doktora Programları	Kadın ve Aile Çalışmaları, Avrupa Çalışmaları, Afet Yönetimi (İlahiyat mezunlarının alan koşullarına göre başvurabildiği SBE programları)	DEÜ SBE Başvuru Kılavuzu sbe.deu.edu.tr

2. DOKTORA PROGRAMINA BAŞVURU VE KABUL SÜREÇLERİ

2.1. Başvuru Şartları (ALES, YDS/YÖKDİL ve Mezuniyet Kriterleri)

DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü doktora programlarına başvurular güz ve bahar yarıyılları başında Enstitü tarafından ilan edilen akademik takvim çerçevesinde çevrimiçi başvuru sistemi (ogrbasvuru.deu.edu.tr) üzerinden gerçekleştirilir. Başvuru aşamasında fiziki belge teslimi istenmez; belgeler kesin kayıt hakkı kazanılması halinde ibraz edilir. DEÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 19 ve SBE Başvuru Kılavuzu uyarınca aranan temel şartlar aşağıda karşılaştırmalı olarak sunulmuştur (Kaynak: DEÜ Yönetmelik Madde 19; DEÜ Çevrimiçi Başvuru Sistemi).

Kriter	Tezli Yüksek Lisans Derecesi İle Başvuru	Lisans Derecesi İle (Bütünleşik) Başvuru
Mezuniyet Şartı	Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmak (06.02.2013 öncesi tezsiz YL kayıtlı/mezunları Geçici Md. 1 uyarınca başvurabilir). Başvuru anında mezun olunması zorunludur.	Hazırlık sınıfları hariç en az 8 yarıyıllık lisans diplomasına sahip olmak (10 yarıyıl lisans mezunları YL derecesine sahip sayılır).
Mezuniyet Not Ortalaması (AGNO)	Başvuru için asgari AGNO tabanı bulunmamaktadır; yüksek lisans genel not ortalaması başarı puanına %25 oranında katılır.	100'lük sistemde en az 80 veya 4'lük sistemde en az 3,00 (veya Senato eşdeğeri) lisans mezuniyet ortalamasına sahip olmak.
ALES Puan Şartı (Son 5 Yıl)	Başvurulan programın puan türünden (Sözel/EA) en az 60 ALES puanı (veya Senato eşdeğeri GRE/GMAT). Doktora/uzmanlık mezunlarında ALES aranmaz ve 70 kabul edilir.	Başvurulan programın puan türünden son 5 yıla ait en az 80 ALES puanına (veya Senato eşdeğeri GRE/GMAT puanına) sahip olmak.
Yabancı Dil Şartı (Son 5 Yıl)	Ana dili dışında YÖK/ÖSYM tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından (YDS, e-YDS, YÖKDİL) en az 55 puan veya ÖSYM eşdeğeri uluslararası sınav puanı.	Ana dili dışında YÖK/ÖSYM tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından (YDS, e-YDS, YÖKDİL) en az 55 puan veya ÖSYM eşdeğeri uluslararası sınav puanı.

Kriter	Tezli Yüksek Lisans Derecesi İle Başvuru	Lisans Derecesi İle (Bütünleşik) Başvuru
Çoklu Başvuru Kuralı	Adaylar yalnızca 1 doktora programına başvurabilir; ancak buna ek olarak 1 disiplinlerarası doktora programına daha başvuru yapabilir (yalnızca birine kesin kayıt yapılır).	Aynı anda birden fazla tezli lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez (Tezsiz yüksek lisans hariç - Madde 48/1).

NOT ORTALAMASI VE SİSTEM GİRİŞİNDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. 4'lük Sistem Önceliği: Not döküm belgesinde (transkript) hem 4'lük hem 100'lük not ortalaması yer alıyorsa sisteme yalnızca 4'lük sistemdeki ortalama girilmelidir; dönüşüm DEÜ Senatosu tablosuna göre sistemce yapılır.

2. Yuvarlama Yasağı: Sisteme öğrenci tarafından tanımlanan belgelerdeki puanlar küsuratı ile birebir girilmeli, kesinlikle yuvarlama yapılmamalıdır; diplomadaki değil Not Döküm Belgesindeki 'Genel Not Ortalaması' esas alınır.

2.2. Yatay Geçiş, Özel Öğrenci ve Bilimsel Hazırlık Kabul Şartları

- **Yatay Geçiş (Madde 39):** DEÜ içindeki başka bir enstitü anabilim dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun eşdeğer lisansüstü programında en az bir yarıyılı başarıyla tamamlamış öğrenciler, Senato tarafından belirlenen koşullarla yatay geçiş başvurusu yapabilir. Kabul edilen öğrencilerin daha önce aldıkları derslerden muafiyetleri anabilim dalı kurulunun teklifi ve Enstitü Yönetim Kurulu (EYK) kararıyla belirlenir. (DEÜ Yönetmelik Madde 39).
- **Özel Öğrenci Kabulü (Madde 38):** Bir yüksek lisans veya doktora programına kayıtlı olan öğrenciler, kendi enstitü anabilim dalı başkanlığının onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir ve başardıkları derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı oldukları anabilim dalınca yürütülür. (DEÜ Özel Öğrenci Esasları).
- **Bilimsel Hazırlık Programı (Madde 37):** Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora programından farklı alanlarda (örneğin İlahiyat dışı sosyal bilimler alanlarında) veya DEÜ dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış adaylara eksikliklerini gidermek üzere en çok iki yarıyıl (1 yıl) süreli Bilimsel Hazırlık uygulanabilir. Bilimsel hazırlıkta geçen süre doktora azami öğrenim süresine dahil edilmez; ancak iki yarıyıl sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişiği kesilir. (DEÜ Yönetmelik Madde 37).

2.3. Yabancı Uyruklu Öğrenci Başvuru Süreçleri

Yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan T.C. vatandaşı adayların doktora programlarına kabulü, DEÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 47 uyarınca Senato tarafından belirlenen Yurt Dışı Kontenjan Usul ve Esaslarına göre yürütülür. Başvurular SBE takviminde ilan edilen tarihlerde çevrimiçi alınır; adayların Türkçe yeterlik (TÖMER) ve ana dilleri dışında

merkezi/uluslararası yabancı dil şartlarını sağlamaları, ayrıca ülkelerindeki yükseköğretim kurumlarından alınan diplomalar için YÖK tanınırlık/denklik koşullarını yerine getirmeleri gerekir (Kaynak: DEÜ Yönetmelik Madde 47).

2.4. Bilim Sınavı (Yazılı/Sözlü) ve Başarı Puanı Hesaplama Yöntemi

Doktora programlarına girişte ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve EYK kararıyla en az 3 asıl ve 2 yedek öğretim üyesinden oluşan değerlendirme jürisi kurulur. Bilim sınavı sadece sözlü (mülakat) veya yazılı + sözlü şeklinde yapılabilir. Adayların sınava girerken sistemden alacakları Sınav Giriş Belgesi ile fotoğraflı ve soğuk damgalı resmi kimlik belgelerini (T.C. Kimlik Kartı, Sürücü Belgesi veya Pasaport) yanlarında bulundurmaları zorunludur (Kaynak: DEÜ SBE Başvuru Kılavuzu).

- **Bilim Sınavı Başarı Barajı:** 2025-2026 SBE Başvuru Kılavuzunda doktora bilim sınavı barajı 100 üzerinden en az 75 puan olarak uygulanmış; 7 Ekim 2026 tarihli yeni DEÜ Lisansüstü Yönetmeliği Madde 19/5'te ise asgari başarı barajı 100 üzerinden en az 70 puan olarak düzenlenmiştir. Adayların başvuru dönemindeki güncel SBE kılavuzunda ilan edilen baraj puanını sağlaması şarttır.
- **Genel Başarı Puanı Hesaplama Formülü:** Bilim sınavı barajını geçen adaylar için Genel Başarı Puanı = (ALES Puanı × %50) + (Yüksek Lisans [bütünleşikte Lisans] AGNO × %25) + (Bilim Sınavı Puanı [yazılı+sözlü ise ortalaması] × %25) formülüyle hesaplanır.
- **Sıralama ve Eşitlik Kuralı:** En yüksek başarı puanından başlanarak kontenjan dahilinde asıl ve yedek liste ilan edilir. Puan eşitliği halinde öncelikle tezli yüksek lisans mezunlarına, aynı düzeydeki mezunlar arasında ise mezuniyet not ortalaması (AGNO) yüksek olan adaya öncelik tanınır (Madde 19/6).

2.5. Kesin Kayıt Belgeleri ve Tez Danışmanı Atama Süreci

Yerleştirme sonuçlarının ilanını takiben kesin kayıt hakkı kazanan adaylar aşağıdaki belgeleri süresi içinde Enstitüye teslim ederler: (Kaynak: DEÜ SBE Kesin Kayıt Rehberi).

- **Mezuniyet Belgesi ve Transkript:** Yüksek lisans (ve öğrenci kaynağında lisans şartı aranan programlar için lisans) diplomasının veya geçici mezuniyet belgesinin ve Not Döküm Belgesinin resmi/noter onaylı örneği ya da barkodlu e-Devlet çıktısı.
- **Sınav ve Kimlik Belgeleri:** ALES sonuç belgesi, YDS/YÖKDİL (veya eşdeğeri) yabancı dil sonuç belgesi, son 6 ay içinde çekilmiş 2 adet 4x6 cm fotoğraf, e-Devlet Nüfus Kayıt Örneği ve erkek adaylar için Askerlik Durum Belgesi.
- **Tez Danışmanı Atanması (Madde 21):** Enstitü anabilim dalı kurulu, kayıt olan her öğrenci için öğrencinin çalışmak istediği konuyla ilgili çalışmaları bulunan kadrolu öğretim üyeleri arasından 3 öğretim üyesi önerir. Enstitü Yönetim Kurulu, öğretim üyelerinin danışmanlık ve ders yüklerini (tezli YL ve doktorada öğretim üyesi başına en fazla 14 danışmanlık - Madde 36/2) dikkate alarak öğrenci ders kaydını yapmadan önce bir öğretim üyesini tez danışmanı olarak atar. Doktora tezi yönetebilmek için öğretim üyesinin başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması şarttır (Madde 21/2).

3. DOKTORA DERS DÖNEMİ VE ULUSLARARASI HAREKETLİLİK

3.1. Ders Alma, Kredi Yükü ve AKTS Dağılımı

Doktora programı sırasıyla öğretim planında yer alan kredili dersler, seminer dersi, uzmanlık alan dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. DEÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 18 ve 20 uyarınca ders dönemi yükümlülükleri şunlardır: (Kaynak: DEÜ Yönetmelik Madde 18-20).

Program Türü	Asgari Ders ve Kredi Yükü	AKTS İş Yükü	Ders Dönemi Süresi	Farklı Kurumdan Ders Alma
Tezli Yüksek Lisans Derecesi İle Kabul Edilenler	En az 21 kredi ve en az 7 ders + Seminer + Uzmanlık Alan Dersi	Yıllık 60 AKTS; Mezuniyet için toplam en az 240 AKTS	Dersler en az ilk 3 yarıyılda alınır; azami tamamlama süresi 4 yarıyıldır.	DEÜ'de açılmamış olmak şartıyla diğer üniversite/enstitülerden en fazla 2 ders (toplam kredinin %50'sini aşamaz).
Lisans Derecesi İle (Bütünleşik) Kabul Edilenler	En az 42 kredi ve en az 14 ders + Seminer + Uzmanlık Alan Dersi	Yıllık 60 AKTS; Mezuniyet için toplam en az 300 AKTS	Dersler en az ilk 4 yarıyılda alınır; azami tamamlama süresi 6 yarıyıldır.	DEÜ'de açılmamış olmak şartıyla diğer üniversite/enstitülerden en fazla 4 ders (toplam kredinin %50'sini aşamaz).

3.2. Seminer Dersi, Uzmanlık Alan Dersi ve Bilimsel Araştırma Etiği Şartı

- **Bilimsel Araştırma Teknikleri ve Yayın Etiği Zorunluluğu (Madde 42/3):** Öğrencilerin lisansüstü eğitimleri sırasında bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersi alıp başarmaları yasal zorunluluktur (yüksek lisansta bu dersi alıp başarmış olanların durumu enstitü esaslarına göre değerlendirilir).
- **Seminer Dersi ve Uzmanlık Alan Dersi:** Seminer dersi ve danışman tarafından açılan Uzmanlık Alanı dersi kredisiz olup ortalamaya katılmaz; 'B' (Başarılı), 'G' (Gelişmekte Olan) veya 'Y' (Yetersiz) harf notları ile değerlendirilir (Madde 45/3). Öğrencinin yeterlik sınavına girebilmesi için kredili derslerinin yanı sıra Seminer dersini de başarıyla tamamlamış olması şarttır.
- **Lisans Dersleri Kısıtı ve Giriş Muafiyeti (Madde 18/4 & 45/4):** Doktora programında lisans kademesi dersleri ders yüküne ve doktora kredisine kesinlikle sayılmaz. Kesin kayıt yaptıran öğrencilere daha önce başka bir enstitüde aldıkları lisansüstü derslerden anabilim dalı kurulu teklifi ve EYK kararıyla muafiyet ('M' notu) verilebilir; ancak muafiyet verilen derslerin toplam kredisi programı tamamlamak için gerekli toplam kredinin üçte birini (1/3) aşamaz.

3.3. Uluslararası Değişim Programları (Erasmus+, Mevlana ve İkili Anlaşmalar)

DEÜ İlahiyat Fakültesi doktora öğrencileri, ders veya tez dönemlerinde uluslararası akademik deneyim kazanmak ve kütüphane/arşiv araştırması yürütmek amacıyla aşağıdaki uluslararası hareketlilik programlarından yararlanabilirler: (Kaynak: DEÜ İlahiyat Erasmus ve İkili Anlaşmalar).

- **3.3.1. Erasmus+ Öğrenim ve Staj Hareketliliği:** Avrupa Birliği üyesi ve program ülkelerindeki anlaşmalı ilahiyat, din bilimleri ve şarkiyat (oriental studies) bölümlerinde 1 veya 2 yarıyıl (3–12 ay) öğrenim görme, tez araştırması yapma ya da kısa dönem doktora hareketliliği (5–30 gün) imkanı sunar. DEÜ Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü tarafından yılda bir veya iki kez açılan ilanlarda genel akademik not ortalaması (%50) ve yabancı dil puanı (%50) esas alınarak hibe sıralaması yapılır.
- **3.3.2. Mevlana ve Farabi Değişim Programları:** YÖK koordinasyonunda yürütülen Mevlana (coğrafi ayrım gözetmeksizin uluslararası üniversitelerle değişim) ve Farabi (yurt içi üniversiteler arası değişim) programları, YÖK tarafından ilgili akademik yılda çağrıya açılması halinde DEÜ protokolleri çerçevesinde uygulanır. YÖK 100/2000 bursiyerlerinin bu değişim programlarında geçirdikleri sürelerde bursları kesintisiz devam eder.
- **3.3.3. İkili Anlaşmalar ve Yurt Dışı Arşiv/Alan Araştırması İzinleri:** DEÜ'nün İslam dünyası, Avrupa ve Orta Asya üniversiteleriyle imzaladığı ikili akademik iş birliği protokolleri kapsamında öğrenciler danışman onayı ve EYK kararıyla yurt dışında ders alabilir veya saha/yazma eser araştırması yürütebilir.

3.4. Devam Zorunluluğu, Ders Başarı Notları ve Ders Ekleme/Bırakma

DEÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 43, 44 ve 45 uyarınca ders kaydı, devam ve değerlendirme kuralları aşağıda özetlenmiştir: (Kaynak: DEÜ Yönetmelik Madde 43-45).

Puan Aralığı	Harf Notu	Katsayı	Doktora Başarı Durumu ve Açıklama
90 – 100	AA	4,00	Başarılı (Mükemmel)
85 – 89	BA	3,50	Başarılı (Çok İyi)
80 – 84	BB	3,00	Başarılı (İyi)
75 – 79	CB	2,50	Başarılı — Doktora derslerinden başarılı sayılmak için ASGARİ GEÇME NOTU CB (75)'dir (Madde 45/2).
70 – 74 ve altı	CC, DC, DD, FD, FF	2,00 – 0,00	Başarısız — 75 puanın altındaki tüm notlar başarısız sayılır ve dersin tekrar alınması gerekir.
Kredisiz / Geçici	B, G, Y, M, D, E	—	B: Başarılı, G: Gelişmekte Olan, Y: Yetersiz, M: Muaf, D: Devamsız (FF işlemi görür), E: Eksik (1 ay içinde tamamlanmazsa FF olur).

- **Devam Zorunluluğu (Madde 44/1):** Öğrencilerin yarıyıl sonu veya bütünleme sınavlarına girebilmeleri için teorik derslerin en az %70'ine, uygulama ve laboratuvar çalışmalarının ise en az %80'ine devam etmiş olmaları şarttır.
- **Ders Ekleme ve Bırakma (Madde 43/2):** Öğrenciler dersler başladıktan sonra en geç 15 gün içinde tez danışmanının uygun görüşünü almak şartıyla o yarıyıl açılan başka dersleri ekleyebilir veya devam ettikleri dersleri bırakabilirler. Başarısız olunan zorunlu ders tekrar alınır; seçmeli ders ise danışman onayıyla aynı kredide başka bir dersle değiştirilebilir.

3.5. Ders Dönemi Azami Öğrenim Süreleri

Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi; tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 4 yarıyıl (2 yıl), lisans derecesi ile (bütünleşik) kabul edilenler için 6 yarıyıldır (3 yıl). Bu süre içinde kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişiği kesilir (Madde 20/2) (Kaynak: DEÜ Yönetmelik Madde 20).

4. YETERLİK SINAVI, TEZ İZLEME (TİK) VE TEZ SAVUNMA SÜRECİ

4.1. Doktora Yeterlik Sınavı (Şartlar, Jüri, Yazılı ve Sözlü Aşamalar)

Yeterlik sınavı, kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir (Madde 22): (Kaynak: DEÜ Yönetmelik Madde 22).

- **4.1.1. Sınav Dönemleri ve Son Giriş Süresi:** Yeterlik sınavı yılda iki defa olmak üzere yalnızca Ocak–Şubat ve Temmuz–Ağustos ayları içinde yapılır; bu iki dönem dışında sınav açılmaz. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç 5. yarıyılın, lisans derecesi ile (bütünleşik) kabul edilen öğrenci ise en geç 7. yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.
- **4.1.2. Yeterlik Komitesi ve Sınav Jürisinin Kurulması:** Sınavlar anabilim dalı kurulunca önerilen ve EYK tarafından onaylanan 5 kişilik Doktora Yeterlik Komitesi tarafından yürütülür. Komite danışman dahil 8 kişilik jüri aday listesini EYK'ya önerir; EYK kararıyla en az 2'si DEÜ kadrosu dışından olmak üzere danışman dahil 5 asıl üye ve (1'i kurum dışından) 2 yedek üyeden oluşan sınav jürisi kurulur. Danışmanın oy hakkı olmamasına karar verilirse jüri danışman dahil 6 öğretim üyesinden oluşur.
- **4.1.3. Yazılı ve Sözlü Sınav İşleyişi ve Başarısızlık Durumu:** Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde, dinleyicilere açık olarak yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır; jüri salt çoğunlukla başarılı/başarısız kararı verir ve sonuç 3 gün içinde Enstitüye bildirilir. Başarısız olan öğrenci takip eden yarıyılda 'Doktora Seminer-2' ve 'Doktora Uzmanlık Alanı' derslerini alarak başarısız olduğu bölüm/bölümlerden aynı jüri önünde tekrar sınava girer; ikinci kez başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişiği kesilir. Yeterlik jürisi, sınavı başaran öğrenciden ders yükünü tamamlamış olsa bile toplam kredinin 1/3'ünü geçmemek şartıyla fazladan ders almasını isteyebilir (Madde 22/6).

4.2. Tez İzleme Komitesi (TİK) Kurulması ve Tez Önerisi Savunması

- **4.2.1. Tez Konusu Belirleme ve Enstitüye Bildirim (Madde 21/1):** Öğrencinin derslerini, seminerini ve yeterlik sınavını başarıyla geçmesinden sonra danışman ve öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu anabilim dalı kurulu tarafından Enstitüye önerilir ve EYK kararıyla kesinleşir.
- **4.2.2. Tez İzleme Komitesinin (TİK) Kurulması (Madde 23):** Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için anabilim dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile 1 ay içinde 3 öğretim üyesinden oluşan bir Tez İzleme Komitesi (TİK) kurulur. Komitede tez danışmanından başka anabilim dalı içinden 1 ve anabilim dalı dışından 1 üye yer alır (varsa ikinci tez danışmanı üye olamaz ancak toplantılara katılabilir).
- **4.2.3. Tez Önerisi Savunma Sınavı İşleyişi (Madde 24/1-4):** Yeterliği geçen öğrenci en geç 6 ay içinde araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını içeren tez önerisini TİK önünde sözlü olarak savunur (yazılı rapor savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine sunulur). TİK salt çoğunlukla kabul, düzeltme veya ret kararı verir. Düzeltme kararı verilirse 1 ay süre tanınır. Tez önerisi reddedilen (veya mazeretsiz girmeyen) öğrenci aynı danışmanla devam ederse 3 ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştirirse 6 ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır; ikinci savunmada da reddedilen öğrencinin ilişiği kesilir.

4.3. Tez Hazırlama, Altı Aylık TİK Raporları ve Yazım Kuralları

- **4.3.1. Altı Aylık TİK Toplantıları ve Başarı Şartı (Madde 24/5):** Tez önerisi kabul edilen öğrenci için TİK, Ocak–Haziran ve Temmuz–Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci toplantı tarihinden en az 1 ay önce komite üyelerine yazılı ilerleme raporu sunar. Mezuniyet için en az 3 TİK raporunun başarılı olarak sunulmuş olması zorunludur (Madde 18/2 ve 25/3). Geçerli mazereti olmaksızın toplantıya girmeyen öğrenci başarısız sayılır. TİK tarafından üst üste 2 kez veya aralıklı olarak 3 kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişiği kesilir.
- **4.3.2. Tez Yazım Kuralları ve İsnad / Atıf Standartları:** Doktora tezleri DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu ile DEÜ İlahiyat Fakültesi yazım ve atıf standartlarına (dipnot veya metin içi sistem / İSNAD Atıf Sistemi kurallarına) uygun olarak hazırlanır. (DEÜ SBE Tez Yazım Kılavuzu).
- **4.3.3. Danışman veya Tez Konusu Değişikliği (Madde 21/3):** Tez çalışması sırasında danışman ve/veya tez konusu; öğrencinin ve/veya danışmanın gerekçeli talebi, anabilim dalı kurulunun teklifi ve EYK onayı ile değiştirilebilir.

4.4. Mezuniyet Yayın Şartı, İntihal Raporu ve Tez Savunma Sınavı

7 Ekim 2026 tarihli DEÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 25 uyarınca doktora tez savunması ve mezuniyet için aranan şartlar şunlardır: (Kaynak: DEÜ Yönetmelik Madde 25).

KRİTİK MEZUNİYET KOŞULU: YAYIN VE SÖZLÜ BİLDİRİ ZORUNLULUĞU (MADDE 25/7)

1. Makale / Proje / Ön Baskı Şartı: Öğrencinin doktora tezi ile ilgili çalışmalarından en az 1 adet WoS (Web of Science) veya Scopus indeksli dergide bilimsel makalesinin yayımlanmış veya yayına kesin kabul almış olması (ya da DEÜ başvuru sahipli patent tescili / TÜBİTAK-ARDEB 1002 veya TÜSEB ya da Senato eşdeğeri proje kabulü / Senatonun belirleyeceği anabilim veya bilim dalı için Üniversiteye ait ilgili ön baskı kütüphanesinde tezden üretilen çalışmanın yayımlanması şartını sağlaması).

2. Sözlü Bildiri Şartı (Eş Zamanlı Zorunluluk): Yukarıdaki şarta ek olarak, aynı zamanda en az 1 adet bildirisinin ulusal veya uluslararası bilimsel etkinlikte öğrenci tarafından sözlü olarak sunulmuş olması mezuniyet şartı olarak aranır.

- **4.4.2. İntihal Raporu Alınması (Madde 25/2):** Öğrenci tamamlanan tezini (veya düzeltme sonrası tezini) danışmanına sunar. Danışman, tezin savunulabilir olduğuna dair yazılı görüşü ile birlikte Enstitü kurulu esaslarına uygun olarak alınan intihal yazılım programı (Turnitin/iThenticate) benzerlik raporunu Enstitüye teslim eder.
- **4.4.3. Tez Savunma Jürisi ve Sınav Süreci (Madde 25/4-6):** Doktora tez jürisi; 3'ü öğrencinin TİK üyesi ve en az 2'si DEÜ kadrosu dışından olmak üzere danışman dahil 5 asıl öğretim üyesinden (danışman oysuz ise 6 üyeden) ve 1'i kurum içi, 1'i kurum dışı 2 yedek üyeden oluşur. Jüri, tezin üyelere teslim edildiği tarihten itibaren en geç 1 ay içinde toplanarak öğrenciyi dinleyicilere açık tez savunma sınavına alır. Jüri salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Düzeltme kararı verilen öğrenci en geç 6 ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak aynı jüri önünde yeniden savunmaya girer; ret veya ikinci savunmada başarısızlık halinde öğrencinin ilişiği kesilir.

4.5. Mezuniyet, Doktora Unvanı (Ph.D.) ve Genel Azami Süreler (8-12 Yarıyıl)

Tez savunmasında başarılı olan ve yayın şartı dahil tüm yükümlülükleri yerine getiren öğrenci, savunma tarihinden itibaren 1 ay içinde (haklı mazeret halinde EYK kararıyla +1 ay ek süre) doktora tezinin ciltlenmiş en az 3 kopyasını ve dijital kopyasını Enstitüye teslim ederek Bilim Doktoru (Ph.D.) unvanını ve diplomasını almaya hak kazanır. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir (Madde 26) (Kaynak: DEÜ Yönetmelik Madde 20 & 26).

Süreç Aşaması	Yüksek Lisans İle Kabul	Lisans İle (Bütünleşik) Kabul	İlgili Yönetmelik Hükmü ve Yaptırım
Ders Dönemi Tamamlama	En az 3, Azami 4 Yarıyıl	En az 4, Azami 6 Yarıyıl	Madde 18/2 & 20/2 — Süresinde ders/seminer bitiremeyenin ilişiği kesilir.
Yeterlik Sınavına Giriş	En geç 5. Yarıyıl Sonu	En geç 7. Yarıyıl Sonu	Madde 22/2 — Ocak-Şubat / Temmuz-Ağustos; 2. kez başarısız olanın ilişiği kesilir.

Süreç Aşaması	Yüksek Lisans İle Kabul	Lisans İle (Bütünleşik) Kabul	İlgili Yönetmelik Hükmü ve Yaptırım
TİK Kurulması & Tez Önerisi	Yeterlikten sonra 1 ay (TİK) / En geç 6 ay (Tez Önerisi)	Yeterlikten sonra 1 ay (TİK) / En geç 6 ay (Tez Önerisi)	Madde 23 & 24 — Düzeltme 1 ay; ret halinde 3 ay (aynı danışman) veya 6 ay (yeni danışman).
Tez İzleme (TİK) Raporları	Yılda 2 kez (Ocak-Haziran / Temmuz-Aralık); En az 3 TİK	Yılda 2 kez (Ocak-Haziran / Temmuz-Aralık); En az 3 TİK	Madde 24/5 & 25/3 — Üst üste 2 veya aralıklı 3 kez başarısız olanın ilişiği kesilir.
Toplam Program Süresi	Normal: 8 Yarıyıl (4 Yıl) Azami: 12 Yarıyıl (6 Yıl)	Normal: 10 Yarıyıl (5 Yıl) Azami: 14 Yarıyıl (7 Yıl)	Madde 20/1 — Afet/salgında +2 dönem, doğum yapan kadın öğrenciye +2 dönem ek süre (Madde 48).

5. DOKTORA SÜRECİNDE AKADEMİK KADRO VE BURS İMKANLARI

5.1. Akademik Kadro İmkanları (50/d - 33/a Araştırma Görevliliği ve Proje Asistanlığı)

- **5.1.1. Araştırma Görevliliği (2547 Sayılı Kanun 50/d ve 33/a Maddeleri):** Devlet ve vakıf üniversitelerinde açılan Araştırma Görevlisi kadrolarına başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla 35 yaşını doldurmamış olmak, tezli yüksek lisans veya doktora öğrencisi olmak, ALES'ten en az 70 puan ve YDS/YÖKDİL'den en az 50 puan (veya üniversite senatosunca belirlenen daha yüksek taban puanı) almış olmak gerekir. Ön değerlendirme (%60 ALES + %40 Yabancı Dil) sonucunda kontenjanın 10 katı aday yazılı bilim sınavına çağrılır; nihai değerlendirme (%30 ALES + %30 Lisans AGNO + %30 Giriş Sınavı + %10 Yabancı Dil) puanına göre atama yapılır. 2547 sayılı Kanun'un 50/d maddesi uyarınca atanan araştırma görevlilerinin kadro ile ilişikleri lisansüstü eğitimlerinin tamamlanması veya azami sürenin dolmasıyla sona ererken, başarılı doktoralı araştırma görevlileri YÖK ve üniversite kadro planlaması dahilinde 33/a kadrosuna veya Dr. Öğr. Üyesi kadrolarına geçiş imkanına sahip olabilmektedir. (DEÜ Personel Mevzuatı).
- **5.1.2. Proje Asistanlığı / Bursiyerliği (TÜBİTAK ARDEB ve DEÜ BAP Projeleri):** Herhangi bir kadroda çalışmayan veya ücretli çalışan doktora öğrencileri, öğretim üyelerinin yürüttüğü TÜBİTAK ARDEB (1001, 3501 Kariyer, 1002-A Hızlı Destek, 3005 Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Yenilikçi Çözümler) ve DEÜ Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi projelerinde proje bursiyeri olarak istihdam edilebilir. 2026 yılı itibarıyla TÜBİTAK araştırma projelerinde doktora öğrencisi burs üst sınırı ücretli çalışmayanlar için aylık 32.500 TL (isteğe bağlı sigorta yaptıranlar için 37.780 TL), ücretli çalışanlar için ise aylık 8.500 TL olarak uygulanmaktadır. (TÜBİTAK 2026 Burs Üst Sınırları).

5.2. Ulusal Burs ve Destek Programları (YÖK 100/2000, TÜBİTAK 2211, 2214-A, TDV ve İSAM)

Doktora öğrenimi süresince öğrencilerin başvuru yapabileceği başlıca ulusal burs programları, 2026 yılı güncel burs tutarları ve başvuru şartları aşağıda detaylandırılmıştır: (Kaynak: TÜBİTAK 2211 Resmi Sayfası; YÖK 100/2000 Usul ve Esasları).

Burs Programı	2026 Güncel Destek Tutarı ve Süresi	Temel Başvuru Şartları	Çalışma Durumu ve Mecburi Hizmet
YÖK 100/2000 Doktora Bursu	YÖK Yürütme Kurulunca belirlenen aylık burs (yılda 12 ay; doktorada 4 yıl, bütünleşikte 5 yıl).	T.C. vatandaşı olmak, 35 yaşını doldurmamış olmak, YÖK öncelikli alanında devlet üniversitesinde doktora yapmak (devam edenler için tez aşamasına geçmemiş olmak).	Kamuda veya üniversitede (saatlik/yarı zamanlı dahil) öğretim elemanı olarak çalışmamak; mecburi hizmet yoktur. yoksis.yok.gov.tr
TÜBİTAK 2211-A / 2211-C / 2211-E Yurt İçi Doktora Bursu	Tam Burs: 32.500 TL/ay Kısmi Burs: 8.500 TL/ay (+2250 Performans ile 11.000 TL/ay'a kadar ek burs; 48-60 ay).	T.C. vatandaşı/Mavi Kartlı olmak, en geç 6. dönemde (bütünleşikte 8.) olmak, son 5 yılda ALES ≥ 80 ve İngilizce YDS/YÖKDİL ≥ 80 almak (2211-A).	Çalışmayanlara tam burs, tam zamanlı çalışanlara kısmi burs ödenir. Başarı ödülü niteliğindedir; mecburi hizmet yoktur. tubitak.gov.tr
TÜBİTAK 2214-A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Bursu	Ülkeye göre aylık döviz bursu + Gidiş-dönüş uçak bileti desteği (En fazla 12 ay).	Doktora yeterlik sınavını geçmiş ve tez önerisi kabul edilmiş olmak, yabancı dil barajını sağlamak ve QS/THE ilk 100 veya FWCI/CNCI ≥ 1.00 danışmandan davet almak.	Yurt dışında tez araştırması içindir; 2211 bursiyerlerinin azami süresi yurt dışında kalınan süre kadar (maks. 12 ay) uzatılabilir. tubitak.gov.tr
İSAM Araştırmacı Yetiştirme Projesi (AYP)	1. Grup: Tam Burs 2. Grup: Kısmi Burs 3. Grup: Burssuz (+Dil ve yurt dışı araştırma desteği).	İlahiyat ve İslami ilimler alanında tezli lisansüstü öğrenim görmek; İSAM'ın seçme sınavı ve mülakatında başarılı olmak.	1. Grup herhangi bir kurumda çalışmayanlara, 2. Grup öğretim elemanlarına (Arş. Gör. vb.) yöneliktir. isam.org.tr
TDV Lisansüstü İlahiyat Destek Bursu	Aylık geri ödemesiz eğitim bursu + Akademik gelişim seminerleri ve dil desteği.	İlahiyat fakültesi mezunu olup İlahiyat/İslami ilimler alanında yüksek lisans veya doktora yapmak, DBYS üzerinden başvurmak.	Geri ödemesiz ve mecburi hizmetsizdir; başvurular Diyanet Bursları Yönetim Sistemi (DBYS) üzerinden alınır. diyanetburslari.tdv.org

TÜBİTAK 2211-A (2026 Yılı 1. Dönem Çağrısı) Puan Hesaplama Formülü ve Ek Puanlar

TÜBİTAK 2211-A Genel Yurt İçi Doktora Burs Programı 2026 Yılı Çağrı Duyurusu uyarınca başvurular yılda iki dönem e-bideb.tubitak.gov.tr üzerinden çevrimiçi alınır. Üniversite yerleştirme sınavı (ÖSYM) ile lisans programına yerleşen adaylar için değerlendirme puanı şu formülle hesaplanır: (Kaynak: TÜBİTAK 2211 Çağrı Sayfası).

- **Temel Akademik Puan (A):** A = (Lisans Notu [100'lük] × 0,20) + (Yabancı Dil Notu × 0,20) + (ALES Puanı × 0,50). (ÖSYM sınavı dışında yerleşen adaylarda ALES katsayısı 0,60 olarak uygulanır).
- **ÖSYM Sıralama Katkısı (B):** B = 10 × [ln(500.000) – ln(ÖSYM Sıralaması)] / [ln(500.000) – ln(1.000)]. (B değeri en az 0, en fazla 10 puan olarak dikkate alınır; Değerlendirme Puanı = A + B).
- **Bilimsel Çıktı Ek Puanları (En Fazla 10 Puan):** Başvuru tarihi itibarıyla ilgili veri tabanlarında indekslenmiş olmak şartıyla; WoS veya Scopus makale: 2 puan, TR Dizin makale: 1 puan, WoS BKCI veya Scopus kitap: 2 puan, kitap bölümü: 1 puan (en fazla 4 puan), WoS CPCI-S/CPCI-SSH bildiri: 1 puan eklenir.
- **Teşekkür ve Mezuniyet Bildirimi Yükümlülüğü:** 2211 bursiyerlerinin doktora tezlerinin önsöz/teşekkür kısmında ve tezden üretilen her türlü yayında 'TÜBİTAK BİDEB 2211-Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı kapsamında destek alındığını' belirtmeleri ve mezuniyet belgelerini bideb2211@tubitak.gov.tr adresine iletmeleri zorunludur.

6. DOKTORA SONRASI (POST-DOC) İMKANLAR VE AKADEMİK/MESLEKİ KARİYER

6.1. Post-Doc (Doktora Sonrası Araştırma) Nedir? Visiting Scholar ile Farkları

Doktora sonrası araştırma (Post-Doc / Postdoctoral Research), doktora derecesini (Ph.D.) almış araştırmacıların bağımsız araştırma yürütme kapasitelerini geliştirmek, uluslararası veya ulusal prestijli merkezlerde yeni metodolojiler edinmek, ortak yayın üretmek ve uluslararası akademik ağlara (network) dahil olmak amacıyla belirli bir süre (genellikle 6 ila 24 ay) kendi kurumları dışındaki bir üniversite veya araştırma enstitüsünde yürüttükleri ileri düzey akademik çalışmadır (Kaynak: Visiting Scholar ve Post-Doc Rehberi).

- **Misafir Araştırmacı (Visiting Scholar / Academic Visitor):** Araştırmacının kendi projesiyle ev sahibi kurumdaki bir danışman (host advisor) eşliğinde kütüphane, veri tabanı ve çalışma ofisi imkanlarından yararlandığı statüdür. Finansman genellikle araştırmacının kendi ülkesindeki burs kuruluşlarınca (TÜBİTAK 2219, YÖK-DOSAP vb.) karşılanır.
- **Sözleşmeli Post-Doc Pozisyonu (Employed Postdoctoral Fellow):** Ev sahibi üniversitenin veya Avrupa Araştırma Konseyi (ERC) / Marie Skłodowska-Curie (MSCA) / DFG / AHRC gibi uluslararası fonların doğrudan maaşlı iş sözleşmesiyle araştırmacı istihdam ettiği pozisyondur.

6.2. TÜBİTAK Post-Doc Burs Programları (2218 Yurt İçi ve 2219 Yurt Dışı)

TÜBİTAK BİDEB tarafından doktoralı araştırmacılara sunulan iki ana doktora sonrası araştırma programı (2218 Yurt İçi ve 2219 Yurt Dışı) 2026 yılı çağrı duyuruları esas alınarak aşağıda ayrıntılı biçimde karşılaştırılmıştır: (Kaynak: TÜBİTAK 2218 (2026 Çağrısı); TÜBİTAK 2219 (2026 Çağrısı)).

Kriter / Özellik	TÜBİTAK 2218 (Yurt İçi Post-Doc)	TÜBİTAK 2219 (Yurt Dışı Post-Doc)
Destek Süresi	En az 6 ay, en fazla 24 ay.	En fazla 12 ay (12 ay burslu + 12 ay burssuz toplam 24 ayı geçemez).
2026 Güncel Burs ve Destek Miktarları	Tam Burs: 43.500 TL/ay Kısmi Burs: 11.500 TL/ay Araştırma Desteği: En fazla 175.000 TL Danışmanlık: 5.000 TL/rapor dönemi + İsteğe bağlı sigorta desteği.	Ülkeye göre belirlenen aylık döviz bursu + Bursiyer dahil en fazla 3 kişi (eş/çocuk) için yurt dışına tek seferlik gidiş-dönüş uçak bileti desteği.
Mezuniyet / Yaş / Süre Sınırı	Doktora derecesinin alındığı tarihi izleyen 7 yıl içinde başvurmak (kadınlara her doğum için +1 yıl eklenir) veya 12 ay içinde mezun olacak olmak.	Doktora derecesini almış olmak (son sınıf öğrencileri başvuramaz); yurda dönüş tarihinden itibaren son 6 yıl içinde 2219'dan yararlanmamış olmak.
Yabancı Dil Şartı	YDS, e-YDS, YÖKDİL, e-YÖKDİL veya TIPDİL'den en az 70 puan (veya ÖSYM eşdeğeri ya da %100 yabancı dilde lisans/YL/doktora mezuniyeti).	Araştırmada kullanılacak yabancı dilde YDS, e-YDS, YÖKDİL, e-YÖKDİL veya TIPDİL'den en az 65 puan (veya ÖSYM eşdeğeri ya da %100 yabancı dilde mezuniyet).
Ev Sahibi Kurum ve Danışman Kriteri	Doktora alınan veya kadrolu çalışılan kurum dışında bir yurt içi üniversite/araştırma merkezi olmak; hem adayın hem danışmanın Tablo 1 yayınlarından en az 5 puanı bulunmak (doktora danışmanı olamaz).	Davet alınan kurumun ilgili alanda QS veya THE Dünya Sıralamasında ilk 100'de (kamu araştırma enstitülerinde Scimago ilk 250'de) yer alması VEYA yurt dışı danışmanın CNCI (InCites) ya da FWCI (SciVal) değerinin ≥ 1.00 olması.
Bilimsel Değerlendirme Ağırlıkları	Araştırma Önerisi (%40), Adayın Yetkinliği (%20), Kurum/Danışman Yetkinliği (%20), Kariyer Geliştirme Potansiyeli (%20).	Araştırma Önerisi (%40), Kurumda Yapılma Gerekçesi ve Kurum/Danışman Yetkinliği (%25), Adayın Yetkinliği (%20), Kariyer Geliştirme Potansiyeli (%15).
Mecburi Hizmet ve Yükümlülükler	Mecburi hizmet yoktur; gelişme ve sonuç raporları PTS üzerinden sunulur.	Burs süresi kadar Türkiye'de mecburi hizmet vardır (burs bitimini izleyen 12 ay içinde Türkiye'ye dönüp işe başlama ve SGK/Yurda Giriş-Çıkış belgesi sunma).

6.3. YÖK Uluslararası Araştırma Programları (YÖK-DOSAP, GEP ve AKAP)

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), devlet üniversitelerindeki araştırma görevlileri ve öğretim üyelerinin dünyanın seçkin üniversitelerinde uluslararası standartlarda araştırma yapmalarını teşvik etmek amacıyla yılda 4 dönem halinde YÖKSİS üzerinden başvuru alınan üç önemli destek programı yürütmektedir (Kaynak: YÖK 2026 Uluslararası Araştırma Programları Duyurusu; YÖK Araştırmacı Destekleri).

Program Adı	Hedef Kitle ve Kadro Şartı	Süre ve Kontenjan	Yabancı Dil ve Dünya Sıralaması Şartı
YÖK-DOSAP (Doktora Sonrası Araştırma Programı)	Devlet üniversitelerinde doktora eğitimini tamamlamış Araştırma Görevlisi veya Dr. Öğr. Üyesi kadrosunda çalışan ve doktorasını son 3 yılda almış olanlar.	En fazla 9 ay (Yıllık 100 kontenjan; alan kısıtlaması olmaksızın).	Son 3 yılda araştırma dilinden YDS/YÖKDİL/e-YDS ≥ 80 puan; URAP, THE, Shanghai (ARWU) veya QS sıralamalarında son 3 yılda ilk 700'deki üniversiteden davet mektubu.
YÖK-GEP (Genç Beyinler Programı)	Devlet üniversitelerinde Araştırma Görevlisi olup doktora eğitimine son 3 yılda başlamış ve tez aşamasına geçmiş doktora öğrencileri.	En az 1, en fazla 3 ay (Yıllık 100 kontenjan; alan kısıtlaması olmaksızın).	Son 3 yılda araştırma dilinden YDS/YÖKDİL/e-YDS ≥ 75 puan; URAP, THE, Shanghai veya QS sıralamalarında son 3 yılda ilk 700'deki üniversiteden tez araştırması daveti.
YÖK-AKAP (Akademik Birikim Programı)	Devlet üniversitelerinde öğretim üyesi kadrosunda olup 2547 sayılı Kanun Ek 33. madde (ücretli akademik izin / Sabbatical) kapsamında olanlar.	En fazla 9 ay (Yıllık 200 kontenjan; 12. Kalkınma Planı öncelikli alanları).	Son 3 yılda araştırma dilinden YDS/YÖKDİL/e-YDS ≥ 80 puan; URAP, THE, Shanghai veya QS sıralamalarında son 3 yılda ilk 700'deki üniversiteden Misafir Araştırmacı daveti.

6.4. Doktora Sonrası Akademik Kadro Süreçleri (Dr. Öğr. Üyesi ve ÜAK Doçentlik)

- **6.4.1. Doktor Öğretim Üyesi (Dr. Öğr. Üyesi) Kadrolarına Başvuru ve Atanma:** 2547 sayılı Kanun Madde 23, Öğretim Üyeliğine Yükseltilme ve Atanma Yönetmeliği ile DEÜ Öğretim Üyeliğine Yükseltme-Atama İlkeleri uyarınca doktora derecesini almış adaylar ilan edilen kadrolara başvurabilir. Adayların yabancı dil koşulunu (Türkçe programlarda asgari merkezi dil puanı ve DEÜ uygulama yönergesindeki asgari yayın/puan kriterlerini) sağlamaları gerekir. Fakülte yönetim kurulunun görüşü alınarak Dekan tarafından biri o birimin dışından olmak üzere en az 3 profesör veya doçentten oluşan jüri belirlenir; yazılı bilimsel görüşlerin olumlu olması halinde Yönetim Kurulu görüşüyle Rektör tarafından atama yapılır. (DEÜ Personel Mevzuatı).
- **6.4.2. Üniversitelerarası Kurul (ÜAK) Doçentlik Başvuru Süreçleri (Tablo 6 — İlahiyat Temel Alanı):** ÜAK tarafından Mart ve Ekim dönemlerinde alınan doçentlik başvurularında İlahiyat Temel Alanı

(Tablo 6) adaylarının; YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavından en az 55 puan (veya ÖSYM eşdeğeri) almaları ve doktora tezinden üretilmemiş olmak kaydıyla en az 90 puanı doktora unvanının alınmasından sonra gerçekleştirilen çalışmalardan elde edilmiş olmak üzere toplam en az 100 puan toplamaları zorunludur. Puanlamada uluslararası indeksli (WoS SSCI/AHCI/ESCI, Scopus ve ÜAK tarafından kabul edilen alan indeksleri) ve ulusal (TR Dizin) hakemli makaleler, özgün bilimsel kitap/kitap bölümleri, bilimsel toplantı bildirileri, araştırma projeleri, atıflar ve lisans/lisansüstü ders verme faaliyetleri asgari ve azami puan limitleri dahilinde değerlendirilir. (ÜAK Doçentlik Başvuru Şartları).

6.5. Kamu Kurumlarında Kariyer (Diyanet İşleri Başkanlığı, MEB ÖMK & 1416 YLSY, Araştırma Merkezleri)

- **6.5.1. Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) Merkez Teşkilatı, Kurul Uzmanlığı ve Akademi Kadroları:** İlahiyat alanında doktora yapan veya doktora derecesini tamamlayan araştırmacılar için Diyanet İşleri Başkanlığında üst düzey uzmanlık ve eğitim kadroları mevcuttur: (a) Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanlığı ve Uzman Yardımcılığı (fıkıh, hadis, tefsir, kelam ve güncel dini meselelerde ihtisas araştırmaları), (b) Diyanet İşleri Uzmanlığı, (c) Diyanet Akademisi ve Dini Yüksek İhtisas Merkezlerinde Eğitim Görevliliği (doktoralı personel için ders yükü, sınav komisyonu ve ek gösterge/tazminat avantajları), (d) Yurt Dışı Din Hizmetleri Müşavirliği / Ataşeliği ve Kıdemli Vaizlik kadroları. (Din İşleri Yüksek Kurulu).
- **6.5.2. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) Kadroları, 7528 Sayılı ÖMK ve 1416 (YLSY) Bursları:** MEB bünyesinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler ile MEB adına lisansüstü eğitim görenler için doktora derecesinin sağladığı haklar iki ana başlıkta toplanır:
  • 7528 Sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu (ÖMK) ve Mali/Özlük Haklar: 657 sayılı DMK md. 36/A-9 uyarınca doktora yapan öğretmenlere 1 derece (yüksek lisans üstüne ise 2 kademe) ilerlemesi verilir. Toplu Sözleşme hükümleri uyarınca fiilen girilen derslerde (ve ders niteliğindeki yönetim görevlerinde) yüksek lisans mezunlarına %7, doktora mezunlarına ise %20 artırımlı ek ders ücreti ödenir. Önemli Mevzuat Notu: 18 Ekim 2024 tarihinde yürürlüğe giren 7528 sayılı yeni Öğretmenlik Mesleği Kanunu ile eski 7354 sayılı Kanun dönemindeki yazılı sınav ve doktoraya bağlı Başöğretmenlik sınav muafiyeti kaldırılmış; güncel sistemde Uzman Öğretmenlik için 10 yıl hizmet + 80 saat ÖBA eğitimi, Başöğretmenlik için uzman öğretmenlikte 10 yıl hizmet + 80 saat ÖBA eğitimi şartı getirilmiştir.
  • MEB 1416 Sayılı Kanun (YLSY) Yurt Dışı Lisansüstü Burs Programı: Üniversitelerin ve kamu kurumlarının öğretim üyesi/uzman ihtiyacını karşılamak üzere ALES ≥ 75 puan ve yaş sınırını sağlayan adaylara yurt dışında yüksek lisans ve doktora eğitimi için tam burs, okul ücreti ve yurt içi/dışı dil eğitimi desteği sunulur; mezunlar adına öğrenim gördükleri üniversite veya kamu kurumunda mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirirler. (MEB Lisansüstü Hakları ve 7528 ÖMK).
- **6.5.3. Araştırma Merkezleri, Enstitüler ve Düşünce Kuruluşlarında (Think-Tank) Kariyer:** Doktora mezunları; TDV İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), SETA, İRAM, ORSAM, İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı, İSAR, klasik metin tahkik merkezleri ve üniversitelerin uygulama-araştırma merkezlerinde tam zamanlı veya proje bazlı kıdemli araştırmacı, yayın editörü ve proje yürütücüsü olarak kariyer sürdürebilirler. (İSAM Resmi Web Sitesi).

7. SIKÇA SORULAN SORULAR (SSS)

Bu bölüm, DEÜ İlahiyat Fakültesi web sayfasına entegre edilecek yapay zeka (AI) bilgi asistanının (NotebookLM / RAG Bot) öğrenci ve araştırmacı sorularına doğrudan, net ve mevzuat maddesine dayalı yanıtlar üretebilmesi için Soru–Cevap formatında yapılandırılmıştır (Kaynak: DEÜ Lisansüstü Yönetmeliği).

7.1. Ders dönemini en fazla kaç yarıyılda bitirmeliyim?

DEÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 20/2 uyarınca doktora programı için gerekli kredili dersleri (en az 7 ders / 21 kredi) ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi; tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için 4 yarıyıl (2 yıl), lisans derecesi ile (bütünleşik) kabul edilenler için 6 yarıyıldır (3 yıl). Bu süre içinde derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişiği kesilir.

7.2. Tez İzleme Komitesi (TİK) raporunu zamanında vermezsem veya başarısız olursam ne olur?

Yönetmelik Madde 24/5 uyarınca TİK, Ocak–Haziran ve Temmuz–Aralık dönemlerinde yılda en az iki kez toplanır ve öğrenci toplantıdan en az 1 ay önce yazılı raporunu komite üyelerine sunar. Haklı ve geçerli bir mazereti olmaksızın TİK toplantısına girmeyen veya rapor sunmayan öğrenci o dönem için 'Başarısız' sayılır. TİK tarafından üst üste 2 kez veya aralıklı olarak 3 kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişiği kesilir.

7.3. Doktora tezimi yazarken yurt dışına araştırmacı olarak gidebilir miyim?

Evet. Doktora yeterlik sınavını geçmiş ve tez önerisi kabul edilmiş öğrenciler; TÜBİTAK 2214-A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı (12 aya kadar), devlet üniversitesinde araştırma görevlisi iseler YÖK-GEP (Genç Beyinler Programı, 1–3 ay), Erasmus+ Öğrenim/Staj Hareketliliği veya İSAM AYP yurt dışı araştırma destekleriyle yurt dışına gidebilirler. TÜBİTAK 2211 bursiyerlerinin yurt dışında geçirdikleri süre (enstitü izniyle en çok 12 aya kadar) azami öğrenim sürelerine eklenebilir.

7.4. Tez savunmasından başarısız olursam veya düzeltme alırsam süreç nasıl işler?

Yönetmelik Madde 25/6 uyarınca tez savunma sınavında jürinin salt çoğunlukla 'Düzeltme' kararı verdiği öğrenci, en geç 6 ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. İlk savunmada tezi doğrudan 'Ret' edilen veya düzeltme sonrası ikinci savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişiği kesilir.

7.5. DEÜ'de doktora mezuniyeti için hangi yayın şartları zorunludur?

7 Ekim 2026 tarihli DEÜ Yönetmeliği Madde 25/7 uyarınca öğrencinin doktora tezi ile ilgili çalışmalarından: (1) En az 1 adet WoS veya Scopus indeksli dergide makalesinin yayımlanmış/kesin kabul almış olması (veya DEÜ patent tescili / TÜBİTAK 1002 / TÜSEB proje kabulü / Senatonun belirlediği anabilim dallarında üniversite ön baskı kütüphanesinde yayın) VE aynı zamanda (2) En az 1 adet bildirisinin ulusal/uluslararası bilimsel etkinlikte öğrenci tarafından sözlü olarak sunulmuş olması zorunludur.

7.6. Doktora derslerinde geçme notu kaçtır ve dersten çekilme/bırakma süresi nedir?

Madde 45/2 uyarınca doktora derslerinden başarılı sayılabilmek için en az CB (75–79 puan, 2.50 katsayı) notu alınması gerekir; CC (70–74) ve altındaki notlar başarısızdır. Öğrenciler dersler başladıktan sonra en geç 15 gün içinde danışman onayıyla ders ekleyebilir veya bırakabilirler (Madde 43/2).

7.7. Başka bir üniversiteden ders alabilir miyim veya önceki derslerimi saydırabilir miyim?

DEÜ'de açılmamış olmak ve toplam kredinin %50'sini aşmamak şartıyla danışman önerisi, anabilim dalı kurulu teklifi ve EYK onayıyla diğer üniversitelerden en fazla 2 ders (bütünleşik doktorada 4 ders) alınabilir (Madde 18/3). Kesin kayıt sonrası önceki lisansüstü öğrenimde alınan derslerden muafiyet verilebilir; ancak muafiyet toplam kredinin 1/3'ünü aşamaz (Madde 45/4).

7.8. TÜBİTAK 2211 doktora bursu alırken ücretli bir işte çalışabilir miyim?

Evet. TÜBİTAK 2211-A 2026 Çağrı Duyurusu Madde 9.1.3 uyarınca ücretle tam zamanlı sürekli bir işte çalışan (örneğin öğretmen, araştırma görevlisi, din görevlisi) veya ticari faaliyette bulunan bursiyerlere Kısmi Burs (2026 itibarıyla 8.500 TL/ay), çalışmayanlara ise Tam Burs (32.500 TL/ay) ödenir. Çalışma durumundaki değişikliklerin 15 gün içinde BİDEB'e bildirilmesi zorunludur.

7.9. TÜBİTAK 2219 ile YÖK-DOSAP aynı anda kullanılabilir mi?

Hayır. TÜBİTAK 2219 Çağrı Duyurusu Madde 8.12 uyarınca YÖK tarafından doktora sonrası araştırmacılara yurt dışında araştırma yapmak üzere verilen burs ve destekler (YÖK-DOSAP) ile TÜBİTAK 2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu aynı anda kullanılamaz; araştırmacı yalnızca bir programı tercih edebilir.

7.10. MEB'de görev yapan bir öğretmen doktorasını bitirdiğinde hangi hakları kazanır?

Doktorasını tamamlayan kadrolu MEB öğretmeni; 657 sayılı Kanun md. 36/A-9 uyarınca 1 derece (yüksek lisans üstüne 2 kademe) ilerlemesi alır ve Toplu Sözleşme uyarınca fiilen girdiği dersler için ek ders ücretini %20 artırımlı olarak alır. 18 Ekim 2024 tarihli 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu ile eski sınav muafiyeti kaldırıldığından, Uzman ve Başöğretmenlik için 10'ar yıllık hizmet süresi ve 80 saatlik ÖBA eğitimi şartı uygulanır.

8. SAHA TECRÜBELERİ: YURT İÇİ VE YURT DIŞI POST-DOC DENEYİM PAYLAŞIMLARI

Resmi mevzuat metinleri başvuru koşullarını gösterse de, kabul mektubu (invitation letter) alma, vize süreçleri, yurt dışı üniversitelerin talep ettiği masa ücretleri (bench fee) ve yaşam maliyetleri gibi konularda daha önce TÜBİTAK 2219, 2214-A, 2218 ve YÖK-DOSAP süreçlerini tamamlamış akademisyenlerin forumlarda, akademik deneyim platformlarında ve mentörlük toplantılarında paylaştıkları güncel saha tecrübeleri aşağıda sentezlenmiştir (Kaynak: AkademiPedia Visiting Scholar Rehberi; BridgeUSA J-1 Research Scholar Rehberi).

8.1. Kabul (Davet) Mektubu Alma Stratejileri ve İlk E-Posta Şablonu

- **Soğuk E-Posta (Cold Email) Yanıt Oranını Artırma:** Akademik forumlarda araştırmacıların en çok vurguladığı husus, genel ve uzun övgü cümleleri içeren toplu e-postaların ('Çalışmalarınızı hayranlıkla takip ediyorum...') neredeyse hiç yanıt almadığıdır. Bunun yerine, doktora tezinizde veya son makalenizde doğrudan atıf yaptığınız 5–10 akademisyen belirlenmeli; her hocaya son 2–3 yıldaki spesifik bir yayınına veya projesine atıf yapan 3 paragraflık kişiselleştirilmiş bir e-posta gönderilmelidir.
- **Finansmanın İlk Cümlede Belirtilmesi:** Yurt dışındaki öğretim üyelerinin misafir araştırmacı taleplerine tereddütle yaklaşmasının birincil sebebi bütçe yüküdür. İlk e-postada 'Masraflarımın tamamı Türkiye'deki ulusal araştırma kuruluşu (TÜBİTAK 2219 / YÖK-DOSAP) tarafından karşılanacak olup kurumunuzdan veya bütçenizden herhangi bir mali destek talep edilmeyecektir' ifadesinin yer alması, kabul oranını katbekat artırmaktadır.
- **İlahiyat ve İslami İlimler Alanına Özel Merkez Seçimi:** İlahiyat araştırmacıları için İngiltere (Oxford, Cambridge, SOAS, Edinburgh, Birmingham, Exeter), Almanya (Tübingen, Münster, Frankfurt, Berlin Freie Universität, Marburg), Hollanda (Leiden), ABD (Harvard, Columbia, Chicago, Princeton, Michigan, Georgetown, UCLA) ve İslam dünyasındaki yazma eser/tahkik merkezleri öne çıkmaktadır. Ancak TÜBİTAK 2219'a başvurulacaksa kurumun mutlaka alan bazında QS/THE ilk 100'de olması veya davet eden danışmanın FWCI/CNCI değerinin ≥ 1.00 olması şarttır.

ÖRNEK İLK İLETİŞİM E-POSTASI (COLD EMAIL) ŞABLONU

Konu (Subject): Visiting Researcher Inquiry (Self-Funded via TÜBİTAK 2219): [Araştırma Konusu], [Ay/Yıl – Ay/Yıl]

1. Paragraf (Kimlik ve Bağlantı): Dear Professor [Soyad], I am an Assistant Professor / PhD Researcher at Dokuz Eylül University, Faculty of Theology (İzmir, Türkiye), working on [1 cümlelik spesifik alan]. Your recent work on '[Hocanın Makale/Kitap Adı]' directly intersects with my current research project titled '[Proje Başlığı]'.

2. Paragraf (Amaç ve Finansman): I am writing to inquire whether you would consider hosting me as a Visiting Scholar for [6/9/12] months starting around [Ay/Yıl]. During my stay, I aim to [somut çıktı: örn. analyze primary manuscripts / prepare a co-authored article]. I am applying for the TÜBİTAK 2219 Postdoctoral Research Fellowship (and/or YÖK-DOSAP), which fully covers my living expenses, travel, and insurance; therefore, no financial commitment is required from your department.

3. Paragraf (Ekler ve Kapanış): I have attached my academic CV and a two-page research proposal outlining the methodology and timeline. I would be delighted to hold a brief online meeting at your convenience. Sincerely, Dr. [Ad Soyad].

8.2. TÜBİTAK 2219 ve YÖK-DOSAP Başvurularında Kritik Noktalar (QS/THE, FWCI/CNCI)

- **Davet Mektubunda 'Araştırma Dili' ve 'Kütüphane' Tuzağı:** TÜBİTAK 2219 ve 2214-A başvurularında ön incelemede en sık yaşanan elenme sebebi, davet mektubunda 'araştırmanın yürütüleceği yabancı dilin' açıkça yazılmamış olmasıdır. Ev sahibi hocalar standart davet şablonlarında dili yazmayı

unutabildiğinden, adayın mektup taslağına 'The research will be conducted in English [veya Arabic/German]' cümlesini mutlaka ekletmesi gerekir. Ayrıca doğrudan kütüphane müdürlüklerinden alınan davet mektupları TÜBİTAK tarafından kesinlikle kabul edilmemektedir (Çağrı Duyurusu Madde 4.2.3 Dipnot 3).

- **Danışman Etki Değeri (FWCI / CNCI ≥ 1.00) Kurtarıcı Kuralı:** İlahiyat ve sosyal bilimlerde çok güçlü bir bölümün yer aldığı üniversite, genel veya alan bazlı QS/THE sıralamasında ilk 100'de yer almayabilir. Bu durumda TÜBİTAK 2219'un sunduğu alternatif kriter (yurt dışı danışmanın SciVal üzerinden FWCI veya InCites üzerinden CNCI değerinin ≥ 1.00 olması) devreye girer. Üniversite kütüphanemiz üzerinden SciVal/InCites veri tabanlarına girilerek danışmanın tüm yıllardaki yayınlarının etki değeri ekran görüntüsü kılavuza uygun şekilde PDF olarak başvuruya eklenmelidir.
- **Araştırma Önerisinde (%40 Ağırlık) 'Neden Yurt Dışı?' Gerekçesi (%25 Ağırlık):** Panelist değerlendirmelerinde en çok eleştirilen husus, 'Bu çalışma Türkiye'deki kaynaklarla da yapılabilirdi, neden yurt dışına gidiliyor?' sorusudur. Özellikle İlahiyat alanında yazma eser koleksiyonları, nadir arşiv belgeleri, saha araştırması örneklemi veya ev sahibi danışmanın geliştirdiği özgün metodoloji somut kütüphane/koleksiyon kodlarıyla gerekçelendirilmelidir.

8.3. Yurt Dışında Konaklama, Bütçe Yönetimi, Dönüş Raporlaması ve Mecburi Hizmet

- **Üniversite Misafirhaneleri ve Akademik Konut (University Housing) Başvurusu:** Avrupa ve ABD'deki üniversitelerin 'International Scholars Office' veya 'Welcome Center' birimleri misafir araştırmacılara piyasa kiralarının %30–40 altında stüdyo veya aile konutu tahsis etmektedir; ancak bekleme listeleri 3–6 ay önceden dolduğu için davet mektubu alınır alınmaz konut listesine kayıt olunmalıdır.
- **TÜBİTAK 2219 Türkiye'de Bulunma Süre Sınırı (10 / 20 Gün Kuralı):** 2219 bursiyerleri burslu süre boyunca 6 ay ve daha kısa desteklerde toplam 10 gün, 6 ay üzeri desteklerde toplam 20 gün Türkiye'de kesinti olmaksızın bulunabilir (Çağrı Duyurusu Madde 8.7). Türkiye'ye her giriş-çıkışın BİDEB'e yazılı bildirilmesi ve araştırma yapılan şehir/ülkeden ayrılmadan en az 15 gün önce izin alınması zorunludur.
- **Dönüş İşlemleri, Sonuç Raporu ve Mecburi Hizmet Takibi:** Araştırma bitimini izleyen 2 ay içinde sonuç raporu ve yurt dışı danışman değerlendirme formu e-BİDEB'e yüklenmeli; burs bitişini izleyen 12 ay içinde Türkiye'ye dönülerek e-Devlet 'Yurda Giriş/Çıkış Belgesi' ile 'İşe Başlama Yazısı' sisteme girilmelidir. Mecburi hizmet süresi alınan burs süresi kadardır ve tamamlandığında SGK Hizmet Dökümü ile kapatılır.

8.4. Resmi Kaynaklar ve Doğrudan Erişim Bağlantıları Tablosu

Kurum / Program	Resmi Bilgi Kaynağı ve Açıklama	Doğrudan Erişim Bağlantısı
DEÜ Mevzuat	DEÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği (7 Ekim 2026, RG: 33393)	ogrenci.deu.edu.tr Resmi Yönetmelik Metni
DEÜ İlahiyat	DEÜ İlahiyat Fakültesi Doktora Programları Resmi Sayfası	ilahiyat.deu.edu.tr İlahiyat Doktora Sayfası
DEÜ SBE	DEÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Başvuru, Mevzuat ve Tez Yazım Kılavuzu	sbe.deu.edu.tr SBE Mevzuat ve Kılavuzlar
DEÜ Başvuru	DEÜ Lisansüstü Çevrimiçi Başvuru Sistemi	ogrbasvuru.deu.edu.tr Lisansüstü Başvuru Ekranı
TÜBİTAK 2211	2211 Yurt İçi Doktora Burs Programları Resmi Sayfası	tubitak.gov.tr TÜBİTAK 2211 Programı
TÜBİTAK 2214-A	2214-A Yurt Dışı Doktora Sırası Araştırma Burs Programı	tubitak.gov.tr TÜBİTAK 2214-A Programı
TÜBİTAK 2218	2218 Yurt İçi Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı	tubitak.gov.tr TÜBİTAK 2218 Programı
TÜBİTAK 2219	2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı ve BİDEB Portalı	tubitak.gov.tr TÜBİTAK Burslar Portalı
YÖK Destekleri	YÖK 100/2000, DOSAP, GEP ve AKAP Uluslararası Araştırma Programları	proje.yok.gov.tr YÖK Araştırmacı Destekleri
ÜAK Doçentlik	Üniversitelerarası Kurul (ÜAK) İlahiyat Temel Alanı Doçentlik Şartları	uak.gov.tr ÜAK Doçentlik Kriterleri
TDV & İSAM	İSAM Araştırmacı Yetiştirme Projesi (AYP) ve TDV Diyanet Bursları	isam.org.tr İSAM AYP Programı
DİB & MEB	Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanlığı ve 7528 Sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu	kurul.diyanet.gov.tr DİB Din İşleri Yüksek Kurulu